

[Landbrugsministeren]

trykte det således, at refinansieringen giver for lidt og koster for meget. Jeg må gøre opmærksom på, at de statslige udgifter i forbindelse med de enkelte elementer stort set er lige store. Det er altså ikke rigtigt, hvis nogen forestiller sig, at grønne obligationer er dyrere. Men det er klart forskelligt fra bedrift til bedrift, hvad der passer bedst for den enkelte. For nogle vil det givetvis være sådan, at jordbrugslån vil være hensigtsmæssigt, for andre, at udlandslån vil være hensigtsmæssigt, og for andre igen vil grønne obligationer driftsøkonomisk betyde den største fordel.

Vi har tillid til, at den enkelte landmand på den enkelte bedrift formår at sammensætte refinansieringen således, at det samlet giver det bedste udbytte og dermed den største renteletelse for den enkelte bedrift og dermed konsoliderer driften bedst muligt.

Hr. Bjørn Westh var også inde på, hvordan statens udgifter i denne sammenhæng dækkes. Man skal jo ikke glemme, at det, der er tale om, er jo i virkeligheden erhverv. Landbrugserhvervet er jo trods alt erhvervsindsatsen og erhvervsafkastet, vi til sidst alle sammen er afhængige af.

Jeg er enig med hr. Grove i, at når der gennemføres en refinansiering, er der behov for, at det følges op af liberalisering af landbrugsloven. Man kan udtrykke det på den måde, at refinansieringen i virkeligheden øger behovet for liberalisering af landbrugslovgivningen.

Hr. Gade var inde på, om det nu også er de rigtige, der bliver hjulpet, og om det i virkeligheden ikke er en gang socialhjælp, der her er tale om. Hr. Gade citerede Arne Larsen, der skulle have udtrykt, at det kunne betragtes som en slags socialhjælp. Det mener jeg ikke er rigtigt. Det, der her er tale om, er jo en refinansiering af gældsbyrden, der sænker rentebyrden, men hvor et af kravene netop er, at der efterfølgende er økonomi i bedriften.

Jeg noterede mig da også, at hr. Gade sagde, at det ikke var sikkert, at man skulle refinansiere for det, der blev omtalt som den bedre ende. Vi mener, at refinansieringen skal adressere sig til de bedrifter, der for fremtiden har mulighed for at skabe økonomi i bedriften, og ikke være en slags socialhjælp, der bare, skal vi sige trækker pinen ud.

Hr. Gade nævnte også spørgsmålet om, hvordan man undgår kapitalisering. Det er jo et

tema, der har været nævnt mange gange i forbindelse med landbrugsordningerne. Jeg kan sige, at det problem er løst på den for så vidt simple og enkle måde, at refinansieringslånene forfalder til indløsning ved ejerskifte. Der skulle således ikke være nogen mulighed for, at der kan ske kapitalisering.

Hr. Bollmann udtrykte bekymring for, om det her ikke er en så stor operation, at det vil påvirke hele kapitalmarkedet. Det er klart, at man ikke svinger 23 mia. kr. rundt i kapitalsystemet, uden der er risiko for en vis påvirkning. Men det er jo netop for at reducere de negative konsekvenser til et absolut minimum, at vi har foreslået den ordning, hvor der kan foregå et reguleret salg, og hvor vi er indstillet på at afvige fra balanceprincippet. For man skal jo ikke afvise, at nogen kunne forfalde til at spekulere i det.

Hvis man nødvendigvis skulle ud at opkøbe obligationer i en bestemt serie for at kunne få refinansieret, så kunne det give anledning til en vis stigning i kursen på de pågældende papirer. Vi mener, at den måde, der er foreslået her, i væsentlig grad reducerer risikoen for en sådan kursglidning, ja, vi mener faktisk, at muligheden for den helt forsvinder, dels ved at der foregår et kontrolleret salg, dels ved at vi afviger fra balanceprincippet. Men det rejser til gengæld det spørgsmål, som hr. Bollmann også var inde på, at så må det også være et krav, at det skal foregå sådan, for hvis man får store dele til at foregå uden for sådan et system, vil den kontrollerende effekt af det jo være betydelig mindre.

Med hensyn til det spørgsmål, som hr. Bollmann rejste om jordbrugslånene, der er foreslået, kan jeg sige, at det er tanken, at de eksisterende jordbrugslån i og for sig fortsætter, som vi kender dem, og at det alene er de nye jordbrugslån, der relaterer sig til refinansieringsaspektet.

Hr. Kofod-Svendsen berørte det element, at det ikke er alle landmændene, der kan blive hjulpet af refinansieringsordningen. Det vil naturligvis altid være svært præcis at sætte tal på, hvor mange det bliver, der kan hjælpes, og hvor mange der desværre ikke kan. Det vil afhænge af mange ting, bl.a. mulighederne for gældsakkordering. I de beregningseksempler, som ledsager lovforslaget, forudses det, at 15.000 ud af de 90.000 bedrifter ikke umiddelbart er omfat-